

14.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 stycznia 1936 r.

o podatku od nieruchomości.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 6 listopada 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 501) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Podatkowi od nieruchomości podlegają:

A. w gminach miejskich wszelkiego rodzaju nieruchomości, z wyłączeniem gruntów niezabudowanych o powierzchni ponad 5.000 metrów kwadratowych, użytkowanych stale jako pola uprawne, łąki, pastwiska, sady i ogrody, jak również znajdujących się pod lasami lub wodami, użytkowanymi dla celów hodowli ryb albo rybołówstwa;

B. w gminach wiejskich;

1) budynki wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami, niezwiązane z gospodarstwem rolnym, ogrodnictwem lub leśnym,

2) budynki wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami, związane z gospodarstwem rolnym, ogrodnictwem lub leśnym, stale używane w całości lub w przeważającej części na podstawie umowy najmu,

3) budynki wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami, związane z gospodarstwem rolnym, ogrodnictwem lub leśnym, używane na podstawie umowy dzierżawy, której przedmiotem są wyłącznie budynki nie zaś gospodarstwa rolne, ogrodnicze lub leśne jako całość.

(2) Za związane z gospodarstwem rolnym, ogrodnictwem lub leśnym uważa się:

a) budynki gospodarcze, przeznaczone do celów gospodarstwa rolnego, ogrodniczego lub leśnego,

- b) budynki wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami, zajęte na zakłady przemysłowe, niepodlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu,
- c) budynki mieszkalne, zamieszkałe przez właścicieli lub dzierżawców gospodarstw rolnych, ogrodniczych lub leśnych, ich rodziny i domowników oraz przez osoby, zatrudnione w gospodarstwie rolnym, ogrodniczym lub leśnym, albo w zakładzie przemysłowym, wymienionym pod b), na podstawie umowy o pracę.

(3) Za nieruchomości w rozumieniu dekretu niniejszego uważa się grunty, budynki i inne budowle.

Art. 2. Wolne są od podatku:

1) nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa, z wyjątkiem nieruchomości, użytkowanych przez przedsiębiorstwa państwowe, będące odrębnymi osobami prawnymi, jeżeli te nieruchomości nie są zwolnione od podatku na mocy szczególnych aktów prawnych,

2) nieruchomości, stanowiące własność związków samorządowych i międzykomunalnych, instytucji ubezpieczeń społecznych, prawnie uznanych związków i gmin wyznaniowych i ich instytucji, zakładów opiekuńczych oraz instytucji naukowych, oświatowych i dobroczynnych, jeżeli te nieruchomości lub ich części nie przynoszą dochodu przez wynajęcie lub wydzierżawienie oraz gdy nie są zajęte przez przedsiębiorstwa wymienionych związków i instytucji,

3) grunty pod drogami i placami, oddanymi do publicznego użytku,

4) grunty pod torami kolejowymi, należące do kolei samorządowych i prywatnych,

5) grunty niezabudowane, których rozporządzalność na cele budowlane jest ograniczona ustawami, nie pozwalającymi na natychmiastową ich zabudowę,

6) nieruchomości spowodu złego stanu niezamieszkałe ani też nieużytkowane w inny sposób,

7) nieruchomości, zajęte na szpitale (art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382),

8) nieruchomości, zajęte na gorzelnie rolnicze,

9) nieruchomości, wymienione w art. 1 ust. (1) lit. B pkt. 2), jeżeli składają się najwyżej z czterech izb,

10) budynki wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami, dla których podstawa wymiaru nie przekracza 100 złotych w stosunku rocznym.

Art. 3. (1) Za oddzielną jednostkę podatkową uważa się:

- a) w gminach miejskich nieruchomość, należącą do jednej osoby lub kilku osób w częściach ułamkowych, lecz nie przedzieloną ulicą, placem lub cudzą własnością,
- b) w gminach wiejskich ogół przedmiotów podlegających podatkowi, należących do jednej

osoby lub kilku osób w częściach ułamkowych, a położonych na obszarze tej samej gromady, bądź na obszarze tej samej gminy, obejmującej jedną miejscowość (art. 15 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. — Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

(2) Grunt, na którym stoi budynek oraz podwórze przynależne do budynku, stanowią wraz z budynkiem jedną jednostkę podatkową nawet gdy budynek został wzniesiony na cudzym gruncie.

Art. 4. (1) Obowiązek podatkowy powstaje w pierwszym dniu miesiąca kalendarzowego, następującego bezpośrednio po zajściu okoliczności faktycznych na skutek których nieruchomość bądź stała się przedmiotem podatku, bądź utraciła warunki uwolnienia od podatku.

(2) Jeżeli należność podatkowa zależy od istnienia budynku, obowiązek podatkowy powstaje w pierwszym dniu miesiąca kalendarzowego, następującego bezpośrednio po tym miesiącu, w którym budowa została ukończona, bądź też w którym rozpoczęto chociażby częściowo używanie budynku przed jego wykończeniem.

(3) W miejscowościach, które uzyskały ustrój gminy miejskiej, oraz w miejscowościach, które w całości lub w części, po wyłączeniu z gminy wiejskiej, zostały przyłączone do gminy miejskiej — obowiązek opłacania podatku według art. 1 ust. (1) lit. A powstaje od początku roku, następującego bezpośrednio po roku, w którym został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedni akt prawny.

(4) W miejscowościach, które utraciły ustrój gminy miejskiej, oraz w miejscowościach, które w całości lub w części, po wyłączeniu z gminy miejskiej, zostały przyłączone do gminy wiejskiej — obowiązek opłacania podatku według art. 1 ust. (1) lit. B powstaje od początku roku, następującego bezpośrednio po roku, w którym został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedni akt prawny.

(5) W razie wzniesienia budynku na cudzym gruncie — obowiązek podatkowy właściciela budynku powstaje zgodnie z ust. (2) i obejmuje także grunt.

Art. 5. (1) Obowiązek podatkowy wygasa z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym nieruchomość utraciła cechy, uzasadniające obowiązek podatkowy w myśl art. 1, bądź uzyskała warunki uwolnienia od podatku, przewidziane w art. 2.

(2) W przypadku, określonym w art. 4 ust. (5), obowiązek podatkowy właściciela gruntu wygasa z chwilą powstania obowiązku podatkowego właściciela budynku.

Art. 6. (1) Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

(2) Podstawę wymiaru podatku na rok podatkowy stanowi czynsz z tytułu najmu lub czynsz dzierżawny, należny za rok poprzedzający rok podatkowy.

(3) Dla nieruchomości lub ich części, nieoddanych w najem albo w dzierżawę, w szczególności dla

oddanych bezpłatnie do używania lub użytkowania, za podstawę wymiaru przyjmuje się wartość czynszową, ustaloną w wysokości czynszu, jakiby został uzyskany w razie wynajęcia.

(4) Dla nieruchomości niewynajmowanych lub niewydzierżawianych, dla których nie można ustalić podstawy wymiaru według ust. (2) i (3), za podstawę wymiaru przyjmuje się:

- a) dla budynków wraz z należącymi do nich budowlami ubocznymi, podwórzami i placami — 5% ich wartości obiegowej,
- b) dla innych gruntów niezabudowanych — 3% ich wartości obiegowej.

(5) Przy ustalaniu wartości obiegowej budynków fabrycznych nie dolicza się wartości maszyn i urządzeń technicznych, stanowiących przynależność tych budynków.

(6) Wartość obiegową ustala się na podstawie cen, płaconych w roku poprzedzającym rok podatkowy za takie same lub podobne nieruchomości, znajdujące się w analogicznych warunkach. W przedsiębiorstwach, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, jako wartość obiegową można przyjąć, za zgodą płatnika, wartość ujawnioną w bilansie za ostatni okres operacyjny, poprzedzający rok podatkowy.

Art. 7. Podatek wynosi:

- a) od podstawy wymiaru, nieprzekraczającej 1.000 złotych — 8% podstawy wymiaru,
- b) od wyższej podstawy wymiaru — 12% podstawy wymiaru.

Art. 8. Podatek za każdy rok podatkowy płatny jest w dwóch równych ratach do dnia 30 czerwca i do dnia 30 listopada.

Art. 9. Dodatek na rzecz związków samorządu terytorjalnego oblicza się w stosunku do 7% podstawy wymiaru.

Art. 10. Dla nieruchomości, zawierających lokale, objęte art. 1 ust. (1) i art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 504), za podstawę wymiaru podatku na rok podatkowy 1936 przyjmuje się w stosunku do tych lokali komorne (wartość czynszową) w wysokości dwunastokrotnego komornego (wartości czynszowej) z miesiąca grudnia 1935 r.

Art. 11. Płatnikom, którzy w roku poprzedzającym rok podatkowy ponieśli co najmniej 10% ubytku w przychodzie, wskutek zaległości komornego, przypadających od lokatorów, o których mowa w art. 23 ustawy o ochronie lokatorów w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 504) — władze skarbowe umorzą na indywidualne podania odpowiednią część wymierzonego podatku, proporcjonalnie do wspomnianego ubytku w przychodzie.

Art. 12. (1) Wymiary dodatkowe państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich za czas do 1935 r. włącznie dokonywane będą według przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymia-

rze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 717) z zastosowaniem stawki wskazanej w art. 7 dekretu niniejszego.

(2) Istniejące w dniu wejścia w życie dekretu niniejszego zaległości w państwowym podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich wraz z dodatkami, pobieranymi na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o kryzysowym dodatku do państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 878) i ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o poborze 10% dodatku do opłat stemplowych i podatków pośrednich oraz 15% dodatku do podatków bezpośrednich i podatku spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 127), oraz zaległości z tytułu nadzwyczajnej daniny majątkowej, pobieranej na podstawie ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie majątkowej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 248) od płatników podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich — łączą się w jedną ogólną sumę.

Art. 13. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 14. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego i stosuje się do wymiaru podatku od nieruchomości począwszy od roku podatkowego 1936.

(2) Jednocześnie uchyla się:

- a) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 717),
- b) ustawę z dnia 17 grudnia 1931 r. o kryzysowym dodatku do państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 878),
- c) moc obowiązującą ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie majątkowej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 248), o ile dotyczy poboru w r. 1936 i 1937 nadzwyczajnej daniny majątkowej od płatników państwowego podatku od nieruchomości.

(3) W art. 2 ust. (1) ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o poborze 10% dodatku do opłat stemplowych i podatków pośrednich oraz 15% dodatku do podatków bezpośrednich i podatku spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 127) wyrazy: „od placów budowlanych” zastępuje się wyrazami: „od podatku od nieruchomości”.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram-Kościałkowski
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*